

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Concordia. Pia Et Vnanimi Consensv repetita Confessio
fidei & doctrinæ Electorum, Principvm Et Ordinvm Imperii,
atq[ue] eorundem Theologorum, qui Augustanam
Confessionem amplectuntur**

Lipsiæ, 1606

Articvlvs I.

urn:nbn:de:hbz:466:1-35443

Articuli, sed neq; tam paucis verbis satis significanter possunt exprimi. Verūtamē vt quā facilimē & simplicissimē comprehendantur, voluti pueris tradendi sunt: totum fidei Symbolū tribus tantū principalibus Articulis complectemur, iuxta tres diuinitatis personas, ad quas omnia, quæ credimus, referuntur & ordinantur: Ita vt Primus Articulus de Deo Patre, creationem explicet, Secundus de Filio, redemptionem, Tertius de Spiritu sancto, sanctificationem. Quasi fides quā breuissimē tot verbis comprehensa esset: Credo in Deum Patrem, qui me creauit, Credo in Deum Filium, qui me liberauit, Credo in Spiritum sanctum, qui me sanctificat. Vnus Deus & vna fides, verūm tres personæ, quare tres etiam Articuli & confessiones. Iam ergo ipsa fidei verba breuiter percurremus.

ARTICVLVS I.

Credo in Deum Patrem, omnipotentem, creatorem cœli & terræ.

Quanam sit Dei Patris essentia, voluntas & opus hisce verbis compendiosissimē adumbratum & propositum est. Cū enim Decem præcepta docuerint, non esse nisi vnum Deum habendum & colendum: in quæstionem venire posset, quid Deus esset, quid operis faceret, quibus deniq; rebus laudandus sit aut depingendus, vt cognoscatur. Hoc iam sequens docet Articulus, fidem nihil aliud esse, quā responsonem quandam & confessionem Christianorum, ad Primum præceptum ordinatam. Velut puer interrogatus à quopiam, Quemnam Deum habes, aut quid de illo compertum tenes? Respondere possit: Primum quidem hoc Deus meus est, videlicet Pater, qui cœlum ac terram condidit. Extra hunc vnum nullum alium Deum esse credo, præter hunc enim nemo est,

*Symboli
Apostolici
tres articu-
li præcipuè.*

*Pater fons
omnium
beneficio-
rum.*

*Vnus Deus,
tres perso-
na.*

*Primus ar-
ticulus in
Symbolo
complecti-
tur doctri-
nam de ve-
ra agnitio-
ne Dei.*

qui sua virtute atque potentia cœlum ac terram possunt condere.

*Sententia
articuli de
creatione
in præsen-
tia Dei su-
stantis
creaturas.*

Cæterum pro doctis, & qui aliquam Scripturæ cognitionem sibi parauerunt, ij tres Articuli aliquantè diffusius & locupletius declarari possunt, inq; tot partes diuidi, quot verbis fidei Symbolum contextum est. Verum in præsentia pro nouitijs scholasticis maximè cognitum necessaria indicasse sufficiat, nempe, hunc articulum, vt diximus, ad rerum creationem pertinere, vt hinc verbò innitatur: Creator cœli & terræ. Quid ergo hæc sibi verba volunt, aut his tu significari putas? Credo in Deum Patrem omnipotentem, creatorem, &c. Responsio: Hoc significari puto & credo, me Deum esse creaturam, hoc est, quod ille mihi dederit, quotidieq; alit, sustentetq; corpus, animam, vitam, membra corporis, cum parua, tum magna, omnes sensus, rationem, rationis vsum, virtutemq; intelligentiæ, ac detinens cibum & potum, amicum, commentum, uxorem, liberos, familiam, ædes, prædia, &c. Ad hæc, qui omnes creaturas ad vitæ meæ vtilitatem & necessitatem seruire mihi sinit, solem, lunam, & sidera cœlestia, diem & noctem, aërem, ignem, aquam, terram, & omnes fructus terræ, quos sua fecunditate producit, volucres, pisces, & omnia frumentorum & fructuum genera. Insuper, si quæ sunt alia rerum corporalium & temporalium bona, vt est æquabilis Reipub. status & administratio, pax, tranquilla securitas. Ita, vt ex hoc articulo discamus, nostrum neminem vitam, omniaq; alia iam enumerata, & quæ adhuc enumerari possent, a se habere, neq; retinere posse, quamlibet pusillum aut leue fuerit. Hæc enim omnia nomine creatoris comprehensa sunt.

Omnipotens.

Præter hæc ingenuè quoq; confitemur, Deum Patrem non solum hæc omnia, quæ habemus, possidemus, coramq; oculis intuemur, nobis dedisse, sed quotidie

etiam

etiam eius tutela nos ab omnibus malis atq; periculis
custodiri, omnes incommoditates, ruinas atq; discrimi-
na à nobis abigente & propulsante. Quæ omnia mera
humanitate & bonitate sua pellectus, nobis immeren-
tibus exhibet, tanquam lenis ac clemens Pater, cui nos
curæ sumus, ne quid mali aut aduersi nobis accidat. Ve-
rùm ea verbosius persequi, ad reliquas duas partes per-
tinet, vbi dicimus; Patrem omnipotentem.

Ex his iam demonstratis, facile euictum consequi-
tur & colligitur, cum omnia, quæ possidemus, quæq; in
celo & in terra sunt, quotidie à D E O concessa susten-
tentur & custodiantur: debere nos eundem indefinen-
ter diligere, laudibus extollere, agendisq; gratijs acce-
ptorū beneficiorum esse memores, & vt vno verbo di-
cā, illi profus atq; per omnia hinc gratuito dātis mu-
neribus seruire, quemadmodum hoc ipsum decē præ-
ceptis à nobis exigit & faciendū præcepit. Iam hic
multis dicendum esset, si illustrare id quis veller, quàm
pauci sint, qui hunc articulum credunt. Hunc enim
omnes præteruolāmus, audientes quidem & memo-
rantes, sed nequaquam videntes, aut animo expenden-
tes, quid ipsa verba nobis non osci: enter aut somnicu-
lose expendendum proponant. Quòd si enim hæc ex
animo crederemus: horum verborum iussa hæud dubie
capesseremus neq; tam superbe incederemus, insolē-
ter intumesceremus, quasi à nobis in ipsis, aut nostra o-
pera partis, vita, diuitijs, potentia, dignitate, honori-
bus, &c. fruere, vt alij seruitute nobis obnoxij nos
perimescere cogentur: quemadmodum infelix ac
peruersus mundus factitare consuevit, qui in cæcitate
sua submersus est, omnibus bonis & muneribus diuini-
tus dātis tantum ad superbiam, auaritiam, voluptates
& delicias, turpissimè abutens, neq; Deum vel semel
respiciens, vt illi gratias ageret, aut pro Domino ac
creatore suo eum agnosceret.

*Creatura
rationalis
debet vicis-
sim creato-
ri gratitu-
dinem & o-
bedienti-
am.*

*Magna &
turpis in-
gratitudo
omnium
hominum.*

Quocirca hic Articulus omnes nos humiliare ac conterrere debebat, si hæc vera esse certò & constanter crederemus: siquidem quotidie victi carnis affectibus, peccamus oculis, auribus, manibus, corpore & anima, opibus atq; diuitijs, breuiter, omnibus rebus, quascunq; possidemus. Præcipuè verò illi, qui etiamnum impietate instigati diuino verbo repugnant ac reluctantur. Veruntamen Christiani hanc prærogatiuam habent, quòd se Deo Creatori suo id debere agnoscunt, vt pro acceptis bonis ipsi seruiant atq; obtemperent, id quod mundus facere nescit.

*Afidiuè
mentibus
atq; oculis
intuenda
testimonia
creationis
& prouidentia.*

Pròinde hic articulus nobis quotidie exercendus, menti infingendus, & in memoriã subinde reuocandus est, in omnibus, quæcunq; nobis obijciuntur, quòdo vel bene & feliciter quæ nobis eueniunt, vel quòdo vel periculis & necessitatibus liberati emergimus: sicut Deus hæc omnia nobis largitur & facit, vt in hoc certis experimentis animaduertentes, discamus paternum eius erga nos animum, & in æstimabilem charitatem. Ex hoc certè pectus incalescet, & ad gratiarum actionem promptè agendam mirificè inflammabitur, vt omnibus eiusmodi rebus ad Dei laudem & gloriam utatur. Ita quidem paucissimis erutum atq; expressum huius Articuli sensum habemus, quantum simplicibus in initio scire ac discere necesse est, & quid à Deo habeamus & acceperimus, & quid pro acceptis bonis eidem vicissim debeamus. Quæ ingens & penè in æstimabilis est cognitio, thesaurus tamen multò præstantior. Etenim hic planè videmus, quomodo Pater cum omnibus creaturis se nobis tradiderit, quamq; nos, quamdiu hæc vita fruimur, rebus omnibus opulentissimè instruat præterquam quòd ineffabilibus & æternis bonis per Filium suum ac Spiritum sanctum amplissimè cumulãrit, vt in sequentibus audiemus.

ARTICVLVS II.

Et in Iesum Christum, Filium eius vnicum, Dominum nostrum, qui conceptus est de Spiritu sancto, natus ex Maria virgine, passus sub Pontio Pilato, crucifixus, mortuus & sepultus. Descendit ad inferos, tertia die resurrexit à mortuis. Ascendit ad cœlos, sedet ad dexteram Dei Patris omnipotentis: Inde venturus est iudicare viuos & mortuos.

HOc loco secundam diuinitatis personam discimus cognoscere, vt videamus, quid præter bona temporalia prius enumerata **D**eus nobis largiri soleat, nempe, quomodo omnes bonitatis suæ ac diuinitatis thesauros semel nobis effuderit, nihilq; sibi reliquum fecerit, quod nobis vtendum fruendumq; non impertierit. Iam hic articulus quoq; latè patet, estq; planè fœcundissimus. Verùm vt & hunc breuiter ac pueriliter discutiamus, vnum verbum sumemus, quo totius rei summam complectemur, nempe (sicut dictum est) vt ex hoc discamus, quomodo per Christum ab omni maledictione liberati simus, quod hisce verbis nititur: **E**t in **I**ESVM **C**HRISTM, Filium eius vnicum, Dominum nostrum, &c.

*Secunda
persona di-
uinitatis.*

Iam ergo interrogatus à quopiam: Quid credis in secundo Articulo de Iesu Christo? Ad hunc modum responde paucissimis: Ego credo, Iesum Christum verum Dei Filium, Dominum meum esse factum. Quid hoc sibi vult, fieri Dominum? Hoc est, quod me liberarit sanguine suo à peccatis, diabolo, morte, & omni exitio. Antè enim neq; regem habebam neq; Dominum, sed sub diaboli potestate atq; imperio captiuus tenebar, ad mortem condemnatus, inq; peccatis ac cæcitate irretitus.

*Doctrina
secundi ar-
ticuli de re-
demptione
generis hu-
mani, &
beneficijs
filij Dei.*

Iam